

Den rette foderstrategi før faring kan potentielt øge pattegriseoverlevelsen

FORSØG VED AARHUS UNIVERSITET OG SEGES INNOVATION VISER LOVENDE RESULTATER FOR PATTEGRISOVERLEVELSEN VED AT HAVE FOKUS PÅ FODRING AF SOEN I DAGENE FØR FARING.

Born2Live er et fodringsprojekt, der er affødt af et studie gennemført ved Aarhus Universitet. Studiet hos universitet viste, at faringslængde og andelen af dødfødte grise var lav, når søerne begyndte at fare senest 3 timer efter sidste fodring. Det indikerer, at søerne løber tør for energi under faring.

Formålet med Born2Live er derfor at undersøge, hvorvidt en ændring af foderstrategien op til faring kan øge pattegriseoverlevelsen både i form af færre dødfødte grise og højere overlevelse efter faring. Projektet er et samarbejdsprojekt mellem SEGES Innovation, Aarhus Universitet og Vestjyllands Andel.

MERE FODER FØR FARING REDUCERER FARINGSLÆNGDEN

De indledende forsøg viste, at der bør tildeles en højere foderstyrke til søerne i perioden fra indsættelse i farestalden og indtil endt faring for at reducere behovet for faringshjælp og sikre en hurtigere faring.

"Tidligere anbefalede vi i SEGES Innovation at reducere fodertildelingen til 3,0 foderenheder per dag i dagene før faring. Efter undersøgelsen ved Aarhus Universitet anbefaler vi nu at tildele søerne 3,5 – 4,0 foderenheder per dag

fra indsættelse i farestalden og frem til faring. Det er for at sikre, at søerne har energi nok til at gennemføre en hurtig og ukompliceret faring," siger Camilla Kaae Højgaard, senior-konsulent hos SEGES Innovation.

FARINGSLÆNGDE REDUCERES MED ROEPILLER

Ud over foderstyrken var forventningen, at den fiberkilde, der blev anvendt i foderet før faring ville kunne påvirke søernes evne til at holde et stabilt blodsukker. Aarhus Universitet undersøgte derfor også forskellige fiberkilder og fandt, at faringslængden blev reduceret, når der blev anvendt roepiller eller et fibermix bestående hovedsageligt af roepiller- og havreskalmel.

AFPRØVNING I STOR SKALA

SEGES Innovation har udført en afprøvning i stor skala. Resultaterne viste, at andelen af dødfødte grise ud af totalfødte i forsøgsgrupperne 1, 2 og 3 lå på henholdsvis 11,8, 10,8 og 10,1 % hos 3.-7. kuldssøer (Figur 1). Omregnet svarede dette til henholdsvis 2,6, 2,4 og 2,2 dødfødte grise per kuld.

Søerne, der blev fodret med 4 foderenheder i minimum 3 dage før faring, hvoraf 1 foder-

enhed var udskiftet med et specialdesignet fodertilskud (Figur 1, gruppe 3), havde 0,4 færre dødfødte grise per kuld, end søer fodret med 3 foderenheder diegivningsfoder per dag (Figur 1, gruppe 1). Der var ingen forskel mellem gruppe 1 og 2.

FODER KAN IKKE STÅ ALENE

Når dødfødte grise ændres til levendefødte grise, er det vigtigt også at have fokus på management i den tidlige diegivning. En ny fodringsstrategi før faring kan ikke gøre det alene. Projektet indikerer, at management er afgørende for, at de ekstra levendefødte pattegrise overlever efter faring.

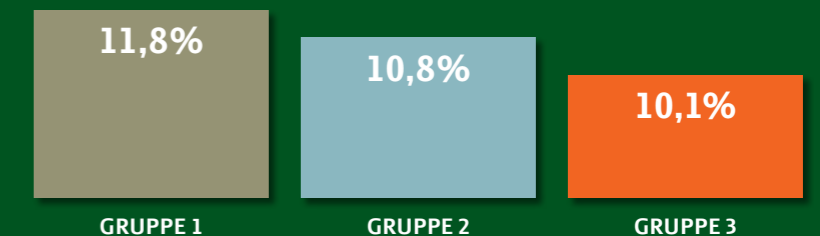
"Det er især bedrifter med stor fokus på management hos nyfødte grise, der vil få en gevinst af den nye foderstrategi, da flere levendefødte vil kunne medføre flere fravænnede grise per kuld. I afprøvningen udført af SEGES Innovation fulgte vi pattegrisene indtil dag fem og den samlede pattegrise-dødelighed inklusiv dødfødte blev ikke reduceret, da en del af de grise, der ellers blev ændret fra dødfødte til levendefødte, ikke overlevede den tidlige diegivning," påpeger Camilla Kaae Højgaard.

KONCEPT TIL TIDLIG DRÆGTIGHED ØGER IKKE FØDSELSVÆGTEN

I et andet forskningsprojekt, Feed4Life, var formålet at undersøge, om man ved at tilføje ændrede koncentrationer af specifikke næringsstoffer til soen i den tidlige drægtighed kan øge pattegrisenes fødselsvægt og dermed øge overlevelsen. Projektet var et samarbejde mellem Københavns Universitet, DLG og SEGES Innovation. Indledningsvis havde Københavns Universitet i intensive forsøg fundet interessante resultater ved brug af store mængder omega-3 fedtsyrer samt antioxidanter. Det udviklede fodringskoncept med et niveau af omega-3 fedtsyrer, der kan anvendes under praktiske forhold, og antioxidanter blev afprøvet i stor skala i to produktionsbesætninger og viste, at det ikke var muligt at øge fødselsvægten gennem fodring af søerne.

"Fodringskoncept i Feed4Life kunne ikke øge fødselsvægten. Et øget fokus på udviklingen af follikler allerede før løbning er noget, der i fremtiden kræver mere forskning. Indtil da er det management i farestalden, specielt i de første kritiske døgn, der skal sikre overlevelsen hos pattegrise med lav fødselsvægt," understreger Thomas Sønderby Bruun, chefkonsulent hos SEGES Innovation.

DØDFØDTE GRISE, % AF TOTALFØDTE

SEGES Innovation har undersøgt, hvordan forskellige fodringsstrategier påvirkede andelen af dødfødte grise hos 3.-7. kuldssøer. Fra indsættelse i farestalden og frem til endt faring, dog minimum 3 dage før faring, blev søerne opdelt i tre grupper. Der er statistisk sikker forskel mellem gruppe 1 og 3, men ikke mellem gruppe 1 og 2. Forsøgsdesignet var ikke lavet til at teste mellem gruppe 2 og 3.

Gruppe 1: 3 foderenheder diegivningsfoder pr. dag
Gruppe 2: 4 foderenheder diegivningsfoder pr. dag
Gruppe 3: 3 foderenheder diegivningsfoder og 1 foderenhed af et specialdesignet fodertilskud pr. dag. Fodertilskuddet fortyndede diegivningsfoderet, idet det ikke indeholdt sojaskrå, men blandt andet hvede, roepiller, havreskalmel og kagemix.

FODERSTRATEGI TIL REDUKTION AF DØDFØDTE PATTEGRISE

> SEGES Innovation anbefaler at tildele søerne 3,5 – 4,0 foderenheder per dag fra indsættelse i farestalden og indtil faring, dog minimum 3 dage før faring. En fortynding af diegivningsfoderets proteinindhold samtidig med en ændret fibersammensætning forstærkede virkningen af en øget foderstyrke på antallet af dødfødte grise.

> Roepiller og et fibermix (hovedsageligt roepiller og havreskaller) minimerede behovet for faringshjælp.